Afwegingskader sportaccommodaties Helmond

Gemeente Helmond

Inhoudsopgave

Inleiding 4

1. Begrippenlijst 5

2. Beleidsuitgangspunten afwegingskader 7

2.1 Beleidsuitgangspunten 7

2.2 Inzet afwegingskader en verwachtingen verenigingen 8

3. Afwegingskader sportaccommodaties 9

3.1 Toets 1. De accommodatie 9

3.2 Toets 2. Vitaliteit van de vereniging 10

3.3 Toets 3. Maatschappelijke functie 11

3.4 Beslisboom 11

4. Prioritering en bestuurlijk proces 12

4.1 Prioritering 12

4.2 Inbedding in de P&C Cyclus 12

Bijlage 1: Beleidsmatig kader 13

1.1 Coalitieakkoord ‘Samen het verschil maken’ 13

1.2 Sport-en beweegnota 13

1.3 Samen werken aan een sociale basis 2024-2028 15

1.4 Aanpassing Accommodatiebeleid Wijkaccommodaties: afwegingskader (2024) 15

1.5 Omgevingsvisie 2040 15

1.6 Begroting 16

1.7 Duurzaamheid 16

1.8 Nota Lening- en garantiebeleid 2026 17

1.9 Wettelijke kaders 17

Bijlage 2: Beslisboom afwegingskader sportaccommodaties Helmond 18

Bijlage 3: Visuele beslisboom 27

Inleiding

De gemeente Helmond kent een groot en gevarieerd areaal van binnen-en buitensportaccommodaties. Veel van de accommodaties zijn deels geprivatiseerd en worden door de sportverenigingen zelf geëxploiteerd. De grond is hierbij in eigendom van de gemeente en in erfpacht uitgegeven aan de vereniging. Verenigingen zijn in veel gevallen eigenaar van clubgebouwen en kleedkamers, terwijl andere voorzieningen (zoals velden en verlichting) in gemeentelijk eigendom zijn en worden verhuurd.

In 2023 is er een quickscan gedaan onder de deels geprivatiseerde sportaccommodaties naar aanleiding van signalen over de staat van enkele van deze accommodaties. Hieruit bleek dat er drie verenigingen een actuele ondersteuningsvraag hadden en dat een klein aantal verenigingen tussen 2024 en 2029 mogelijk met een vraag om ondersteuning komen. Ook bleek uit de quickscan dat niet alle verenigingen over een actueel Meerjarig Onderhouds Planning (MJOP) beschikken en dat ze onvoldoende reserves hebben voor grote investeringen voor renovatie dan wel nieuwbouw.

Op basis van deze quickscan verwachten we dat het aantal financieringsvragen van sportverenigingen de komende jaren zal toenemen. Tegelijkertijd vraagt de zeer beperkte financiële ruimte binnen de gemeente om keuzes en een zorgvuldige afweging. Om te voorkomen dat besluiten ad hoc worden genomen en om gelijke behandeling van verenigingen te waarborgen, is er behoefte aan een helder en eenduidig afwegingskader.

Dit afwegingskader start met een aantal beleidsmatige uitgangspunten. Het kader biedt vervolgens richting bij de vraag of en onder welke voorwaarden de gemeente financieel bijdraagt aan binnen- en buitensportaccommodaties.
We volgen hierbij een duidelijke beslisboom om deze vraag te kunnen beantwoorden.

Uitgangspunt daarbij is dat wanneer de gemeente financieel bijdraagt aan geprivatiseerde delen van een sportaccommodatie, dit leidt tot deprivatisering en het eigendom van de accommodatie overgaat naar de gemeente. Uiteindelijk is het al dan niet financieel bijdragen aan een accommodatie altijd een bestuurlijke keuze. Dit kader is een hulpmiddel om tot een afgewogen keuze te komen.

Doel en scope van het afwegingskader
Doel van dit kader is het objectief en transparant beoordelen van ondersteuningsvragen van sportverenigingen ten behoeve van hun accommodatie. Hiermee willen we precedentwerking voorkomen en verenigingen op een gelijke manier behandelen.

De scope richt zich op financiële ondersteuningsvragen in geprivatiseerde delen van sportaccommodaties, zoals clubgebouwen. Sportvelden/vloeren vallen buiten dit kader.

Het kader is niet bedoeld voor regulier onderhoud en kleinschalige renovaties van geprivatiseerde accommodaties en investeringen in volledig gemeentelijke accommodaties.

Tot slot geldt dat een positieve beoordeling op basis van dit afwegingskader niet automatisch leidt tot financiële ondersteuning. Besluitvorming hierover vindt plaats via een jaarlijkse afweging door de gemeenteraad binnen de planning- en controlcyclus.

1. Begrippenlijst

De term sportaccommodaties is een breed begrip. Voor dit kader is het van belang dat duidelijk is waarover we het hebben als het gaat om mogelijke financiële ondersteuning.

Breedtesport: sporten en bewegen van inwoners op recreatief niveau, met als doel dat iedereen kan deelnemen, ongeacht leeftijd, talent of achtergrond.

Deprivatisering: de gehele sportaccommodatie gaat in eigendom over van de vereniging naar de gemeente.

Erfpacht: de vereniging heeft het recht om een stuk grond te gebruiken dat in eigendom van de gemeente. De vereniging betaalt voor het gebruik van de grond een jaarlijkse vergoeding (canon).

Grootschalige renovatie: bestaat uit groot onderhoud en kwaliteitsverbetering en zorgt voor verlenging van de levensduur van een voorziening en /of een functionele verbetering. Het is een grootschalige ingreep aan een bestaande voorziening waarbij de technische en/of functionele kwaliteit wordt verbeterd en de levensduur verlengd. Renovatie kan tevens gericht zijn op verduurzaming of aanpassing aan gewijzigde gebruikseisen. Onderhoudswerkzaamheden die gericht zijn op het instandhouden van de accommodatie (zoals regulier onderhoud en vervanging zonder kwaliteitsverbetering) vallen hier niet onder en maken deel uit van de reguliere exploitatie.

Investering: het inzetten van middelen voor (ver)nieuwbouw of grootschalige renovatie van sportaccommodaties, waarbij er sprake is van levensduurverlenging of kwaliteitsverbetering

Multifunctionele accommodatie/open sportparken: de vereniging stelt de sportaccommodatie fysiek open voor maatschappelijke functies. De accommodatie wordt nadrukkelijker onderdeel van de openbare ruimte en infrastructuur. Er is hierbij sprake van functiemenging, ruimtelijke integratie, goede benutting, openheid en bestuurlijke vitaliteit. Er zijn verschillende varianten mogelijk (zie ook: Open sportpark voor een gezonde leefomgeving – Allesoversport.nl).

(ver)nieuwbouw: het realiseren van een nieuwe sportaccommodatie of het vervangen of uitbreiden van een bestaande accommodatie, waarbij het bestaande gebouw wordt vervangen of ingrijpend vernieuwd, terwijl delen van de bestaande constructie behouden blijft. De accommodatie is na aanpassing qua kwaliteit en functionaliteit vrijwel gelijkwaardig aan nieuwbouw, tegen lagere kosten of met behoud van bestaande onderdelen.

Normering sport-gerelateerde voorzieningen: het aantal voorzieningen dat een sportaccommodatie nodig heeft om de sport te kunnen beoefenen, wordt gebaseerd op de richtlijnen van de betreffende sportbond. We kijken hierbij, naast de richtlijn, ook altijd naar de praktijk. In sommige gevallen is het nodig om het aantal voorzieningen (bijvoorbeeld kleedkamers) iets te verhogen. Bijvoorbeeld omdat er veel meisjesteams zijn. Dit is altijd maatwerk, maar de vuistregel hierbij is dat er maximaal +1 wordt gehanteerd (bijvoorbeeld 1 extra kleedkamer bovenop de richtlijn).

Onderhoud: is gericht op instandhouding, maakt deel uit van de reguliere exploitatie en heeft geen invloed op de functie.

Achterstallig onderhoud: noodzakelijk onderhoud dat niet conform de vastgestelde MJOP is uitgevoerd, tenzij aantoonbaar en uitlegbaar is waarom het onderhoud niet heeft plaatsgevonden of is doorgeschoven.

Overige voorzieningen: terreininrichting (groenvoorziening, paden), infrastructuur (parkeerplaatsen, toegangsweg), publieksvoorzieningen (bankjes, afvalbakken).

Recht van opstal: het zakelijk recht waarmee de vereniging juridisch eigenaar is van een gebouw, terwijl de grond in eigendom van de gemeente is. Denk bijvoorbeeld aan een clubhuis op gemeentelijke grond.

Sportaccommodatie: een accommodatie die is ingericht en wordt gebruikt voor sportbeoefening, waarbij in de regel de inrichting voldoet aan de eisen van de betrokken sportbond.

Sportvereniging: de sportvereniging is gevestigd in de gemeente Helmond, heeft geen winstoogmerk en staat ingeschreven bij een sportbond.

Private sportvereniging: een volledig private sportvereniging heeft de volgende kenmerken:

- Grond in eigendom van de gemeente en aan de vereniging uitgegeven in erfpacht.
- Alle voorzieningen in eigendom van de vereniging.
- De vereniging is verantwoordelijk voor het onderhoud, renovatie en vervanging van de voorzieningen.

Renovatie: het verbeteren of herstellen van (delen van) een bestaand gebouw, waarbij de hoofdstructuur en functie behouden blijven.

2. Beleidsuitgangspunten afwegingskader

2.1 Beleidsuitgangspunten

Op basis van wettelijke en gemeentelijke kaders (zie bijlage 1) zijn er een aantal beleidsuitgangspunten opgesteld die van toepassing zijn bij gemeentelijke financiële ondersteuning. Het afwegingskader is uitsluitend bedoeld voor situaties waarin een vereniging een noodzakelijke investering in (ver)nieuwbouw of grootschalige renovatie niet zelfstandig kan financieren.

1. Zelfstandigheid van sportverenigingen staat voorop
Sportverenigingen zijn primair verantwoordelijk voor dat deel van de accommodatie waar zij eigenaar van zijn, inclusief beheer, onderhoud en investeringen. De gemeente ondersteunt waar nodig en mogelijk. Dit betekent ook dat we zoveel mogelijk inzetten op het behoud van geprivatiseerde sportaccommodaties.

2. Eerst eigen kracht, daarna publieke middelen
De gemeente overweegt alleen financiering beschikbaar te stellen voor geprivatiseerde sportaccommodatie als aantoonbaar is dat de sportvereniging toekomstbestendig is, maar niet zelfstandig in de opgave kan voorzien.

3. Privatisering blijft het uitgangspunt
We zetten zoveel mogelijk in op behoud van (deels) geprivatiseerde sportaccommodaties. In een aantal situaties kan hiervan worden afgeweken:

- Bij integrale gebiedsontwikkeling.
- Bij de ontwikkeling van een multifunctionele accommodatie (MFA).
- In het geval dat een sportvereniging nieuwbouw of grootschalige renovatie van een sportaccommodatie niet zelf kan financieren.

Als de gemeente in deze situaties een financiering beschikbaar stelt, wordt de lijn van deprivatisering ingezet.

4. Financiering draagt bij aan maatschappelijke doelen
Gemeentelijke ondersteuning moet aantoonbaar bijdragen aan gezondheid, ontmoeting, sociale cohesie en duurzaamheid.

5. Multifunctioneel gebruik is de norm
Sportaccommodaties worden zo maximaal mogelijk multifunctioneel ingezet en opengesteld voor een brede doelgroep.

6. Efficiënt gebruik en spreiding van voorzieningen
We sturen op optimaal gebruik van bestaande accommodaties en voorkomen overcapaciteit.

7. Duurzaamheid en toekomstbestendigheid
Financiële ondersteuning draagt bij aan duurzame, energiezuinige en klimaatbestendige sportaccommodaties.

8. Financiële haalbaarheid en betaalbaarheid
Financiële ondersteuning moet leiden tot een structureel haalbare exploitatie, met betaalbare lasten voor de sportvereniging.

2.2 Inzet afwegingskader en verwachtingen verenigingen

Bij investeringsvraagstukken wordt in eerste instantie uitgegaan van de eigen verantwoordelijkheid van de vereniging om in de financieringsbehoefte te voorzien. Indien de vereniging hierin niet volledig kan voorzien, wordt verwacht dat zij externe financieringsmogelijkheden onderzoekt, zoals het aantrekken van een bancaire lening. Voor investeringsopgaven tot € 100.000 kan daarbij, indien noodzakelijk, gebruik worden gemaakt van een garantstelling via Stichting Waarborgfonds Sport.

Wanneer de investeringsopgave de grens van € 100.000 overstijgt en aanvullende financiering noodzakelijk blijkt, kan de vereniging een beroep doen op een gemeentelijke lening of een gemeentelijke garantstelling, overeenkomstig de geldende Nota lening- en garantiebeleid. Hiervoor zal de beslisboom uit deze nota worden doorlopen. Ook in deze situaties zal Stichting Waarborgfonds Sport voor 50% garant staan.
Pas wanneer deze financieringsmogelijkheden geen oplossing bieden, wordt het afwegingskader toegepast. Dit afwegingskader geldt alleen voor financieringsvragen ten aanzien van nieuwbouw en grootschalige renovaties. Als er financiële ondersteuning van de gemeente wordt ingezet, betekent dit dat er sprake is van deprivatisering en gaat het eigendom van de vereniging over naar de gemeente.

3. Afwegingskader sportaccommodaties

Het doel van dit kader is om te bepalen of de gemeente financiële ondersteuning biedt in grootschalige renovaties of nieuwbouw van sportaccommodaties. Dit kader bestaat uit een aantal stappen die we als gemeente samen met de vereniging doorlopen om te komen tot een volledig beeld van de vereniging, de hulpvraag en of financiële ondersteuning noodzakelijk en passend is.

Deze stappen zien er als volgt uit:

3.1 Toets 1. De accommodatie

De haalbaarheid en noodzaak tot renovatie/nieuwbouw van de accommodatie toetsen we aan de hand van de volgende criteria:

A. Financieel

- ***Kosteninzicht/financieel plan***. Overzicht van eerste inschatting van de totale kosten en benodigde ondersteuning van de gemeente.

B. Ruimtelijk en technisch

- ***MJOP en conditiemeting volgens NEN 2767***. Het pand moet aantoonbaar aan renovatie of vernieuwing toe zijn. Dit blijkt uit een recent MJOP en conditiemeting volgens NEN 2767 waaruit duidelijk wordt dat er een financieel vraagstuk ligt dat de vereniging zelf niet kan dragen. Daarnaast wordt gekeken in hoeverre de vereniging het noodzakelijke onderhoud conform het MJOP heeft uitgevoerd en of sprake is van achterstallig onderhoud. Wanneer noodzakelijk onderhoud niet is uitgevoerd of is doorgeschoven, moet hiervoor een uitlegbare reden zijn.
- ***Omgevingsplan***. Biedt het Omgevingsplan (bestemmingsplan) ruimtelijke mogelijkheden?

C. Functioneel en maatschappelijk gebruik

- ***Voorzieningenaanbod in de omgeving***. De sportaccommodatie vervult een onderscheidende functie in de omgeving en is nodig om de aan de vraag te voldoen. Wanneer binnen 20 minuten fietsen (3-4 kilometer) (Gebaseerd op rapportage Mulier Instituut Benodigde ruimte voor sport in 2040) voldoende vergelijkbare voorzieningen aanwezig zijn met overcapaciteit, is de noodzaak voor het realiseren van een nieuwe voorziening beperkt. In dat geval ligt het voor de hand om alternatieven, zoals samenwerking of het samenvoegen van voorzieningen, nader te verkennen.
- ***Demografische ontwikkelingen***. De groeiprognose in de directe omgeving geeft aan of de maatschappelijke functie in de toekomst groter of kleiner wordt. De Schaalsprong maakt onderdeel uit van de toets.

3.2 Toets 2. Vitaliteit van de vereniging

We gaan na of de vereniging haar basis op orde heeft en hoe ze er financieel en organisatorisch voorstaat. We toetsen de vitaliteit op de volgende criteria:

- ***Aantal leden.*** Een vitale sportvereniging heeft een stabiel of (licht) groeiend aantal leden. Hierdoor kan de continuïteit aan inkomsten gewaarborgd worden. Onder ontwikkeling van het ledenaantal verstaan we de ledenontwikkeling, leeftijdsopbouw en instroom en uitstroom. Een vereniging moet voldoende omvang hebben om financieel en organisatorisch gezond te kunnen functioneren.
- ***Organisatie***, kader en vrijwilligers. De vereniging kent een duidelijke organisatiestructuur. Dit betekent dat er een voltallig bestuur is en er voldoende kennis en kunde is om de taken uit te kunnen voeren. Daarnaast is er beleid op vrijwilligers en wordt er actief gestuurd op het werven en behouden van voldoende vrijwilligers. Als dit onvoldoende aanwezig is, staat het bestuur onder druk.
- ***Financiën***. De vereniging is vitaal als er sprake is van een transparante en sluitende meerjarenbegroting, ze haar betalingsverplichtingen nakomt en reserves heeft opgebouwd om eventuele tegenvallers op te vangen en toekomstige huur te kunnen betalen.
- ***Beleid en strategie***. De vereniging heeft duidelijke doelstellingen en ambities voor de toekomst (bijvoorbeeld in een meerjarenbeleidsplan), gericht op stabilisatie/groei en ontwikkeling van de vereniging. De ALV staat hier ook achter. Zonder doelstellingen en ambities heeft een vereniging geen duidelijke richting en kunnen er geen onderbouwde keuzes gemaakt worden.
- ***Sportiviteit, gezondheid en respect***. De vereniging biedt een veilig en gezond sportklimaat. De regels en aanpak zijn duidelijk of minimaal in ontwikkeling.

Als op meerdere van bovenstaande punten onvoldoende gescoord wordt, is er sprake van een minder vitale vereniging en kunnen er interventies nodig zijn.

Interventies bij onvoldoende vitaliteit
Als een vereniging onvoldoende vitaal is, gaat de vereniging eerst aan de slag met het verbeteren van de vitaliteit:

- Plan van aanpak
  De vereniging stelt, indien nodig met verenigingsondersteuning, een plan van aanpak op om de vastgestelde aandachtspunten en risico's te verbeteren. Dit plan bespreekt de vereniging met de gemeente. Na akkoord van de gemeente gaat de vereniging aan de slag met de uitvoering van het plan.
- Evaluatie plan van aanpak
  Na een halfjaar tot jaar evalueren de vereniging en de gemeente het plan van aanpak en de behaalde resultaten. Bij voldoende resultaten kan de vereniging door op de ingeslagen weg en wordt de toetsing verder opgepakt. Als blijkt dat de doorgevoerde maatregelen onvoldoende effect hebben, bespreken de gemeente en de vereniging of er nog meer interventies mogelijk zijn. Het proces wordt dan opnieuw doorlopen. Als er geen nieuwe interventies mogelijk zijn, besluit de gemeente of de toetsing wordt doorgezet of dat er andere maatregelen nodig zijn.

3.3 Toets 3. Maatschappelijke functie

Onze sportverenigingen hebben een belangrijke maatschappelijke functie. We toetsen de maatschappelijk functie op de volgende criteria:

A. **Samenwerking en netwerk**. De vereniging werkt samen met maatschappelijke partners, zoals onderwijsinstellingen, welzijnsorganisaties of andere (sport)verenigingen. Deze samenwerking blijkt uit aanbod van gezamenlijke activiteiten of structurele afspraken en samenwerkingsverbanden.

B. **Toekomstplan**. De sportvereniging levert een toekomstplan aan, waarin ze uiteenzet hoe de multifunctionele sportaccommodatie eruit komt te zien, welke functies worden gerealiseerd (sport, ontmoeting, welzijn, gezondheid e.d.) en voor welke doelgroepen deze bedoeld zijn (maatschappelijk effect). Het is in de praktijk mogelijk dat het beleid van de vereniging al onderdelen bevat voor het toekomstplan. In het plan wordt specifiek aandacht besteed aan:
   - Een onderbouwing van toekomstige groei van leden of stabilisatie op basis van de plannen
   - De invulling van multifunctioneel gebruik, inclusief mogelijke nieuwe samenwerkingspartners
   - De programmering van activiteiten en het medegebruik van de accommodatie
   - De rol van vrijwilligers en andere organisaties die gebruik maken van de accommodatie
   - De wijze waarop de vereniging wil groeien naar een open sportpark
   - De ruimtelijke randvoorwaarden, waaronder bereikbaarheid, parkeren en verkeersveiligheid

Als er één van bovenstaande punten matig of onvoldoende gescoord wordt, is er sprake van minder maatschappelijke meerwaarde. Verenigingen kunnen op basis hiervan een verbeterplan met concrete maatregelen aanleveren om de meerwaarde te verhogen.

3.4 Beslisboom

Om aanvragen objectief en eenduidig te beoordelen, werken we met een beslisboom (zie bijlage 2). De drie toetsen (accommodatie, vitaliteit en maatschappelijke functie) beoordelen we op basis van bovenstaande criteria waarbij er steeds voldoende of onvoldoende kan worden behaald. Na elke toets vindt er een integrale afweging plaats om te bepalen of de stap naar de volgende toets kan worden gezet of dat er eerst aanpassingen moeten worden gedaan of er andere maatregelen genomen moeten worden.

Op het moment dat de vereniging op alle punten een voldoende behaalt start de gemeente een bestuurlijk proces waarin college en de raad wordt gevraagd om een besluit te nemen over de ondersteuning van de vereniging. Hierbij is financiële steun niet direct een zekerheid. Dit is een integrale bestuurlijke afweging waarbij onder andere de financiële beschikbare ruimte van de gemeente een rol speelt. Daarbij betekent dit ook dat bij een positief besluit van de gemeenteraad de deprivatiseringslijn wordt ingezet. De gemeente kan immers niet investeren in onroerende zaken van derden, maar wel in panden die eigendom zijn van de gemeente.

4. Prioritering en bestuurlijk proces

De kans bestaat dat er meerdere ondersteuningsvragen tegelijk bij de gemeente binnenkomen. Dit vraagt om keuzes ten aanzien van de prioritering. De prioritering bouwt voort op de uitkomsten van het afwegingskader en voegt daar aanvullende criteria aan toe.

4.1 Prioritering

Aanvragen krijgen een hogere prioriteit als ze sterker scoren op de volgende criteria:

- **Urgentie en noodzaak ten aanzien van de staat van de accommodatie**. Er is sprake van een urgente situatie, bijvoorbeeld door veiligheidsrisico's. Indien nodig wordt hier maatwerk toegepast.
- **Ligging in een aandachtswijk**. De vereniging is gevestigd in een wijk waar sprake is van een relatief lage sociaaleconomische status (SES).
- **Maatschappelijke impact van de vereniging (toets 3 in het afwegingskader)**. De vereniging levert een aantoonbaar grote bijdrage aan maatschappelijke doelen, zoals bereik, jeugd, gezondheid, inclusie en leefbaarheid.
- **Voorzieningenniveau**. Er is sprake van een aantoonbaar capaciteitstekort voor de betreffende sport, waarbij er geen reële alternatieven beschikbaar zijn.
- **Multifunctionaliteit**. De accommodatie wordt voor meerdere doelgroepen en/of functies gebruikt of kan hiervoor worden ingezet.
- **Bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen**. De investering draagt aantoonbaar bij aan gemeentelijke doelstellingen, zoals sportdeelname, ontmoeting, sociale cohesie en duurzaamheid.

Als aanvragen vergelijkbaar worden beoordeeld, kan de gemeenteraad, afhankelijk van de beschikbare financiële ruimte, besluiten tot fasering in tijd of aanvullende afwegingen maken op basis van financiële ruimte en/of gebiedsgerichte ontwikkelingen. Prioritering is hiermee geen vervanging van het afwegingskader, maar een aanvullende stap wanneer meerdere aanvragen gelijktijdig voorliggen en keuzes noodzakelijk zijn.

4.2 Inbedding in de P&C Cyclus

De beoordeling en prioritering van investeringsvragen sluit aan op de gemeentelijke planning en controlcyclus. Dit betekent onder meer dat:

- Investeringsvragen jaarlijks worden geïnventariseerd en beoordeeld.
- Positief beoordeelde aanvragen worden betrokken bij de integrale afweging in de Voorjaarsnota.
- Integrale besluitvorming over middelen plaatsvindt via begroting en kredietverlening door het College van B&W en de gemeenteraad.

Bijlage 1: Beleidsmatig kader

Het afwegingskader sluit aan op gemeentelijk beleid en landelijke wet- en regelgeving en zien we als vertaalslag van de verschillende relevante beleidsstukken. In deze bijlage worden deze stukken kort toegelicht.

1.1 Coalitieakkoord ‘Samen het verschil maken’

De gemeente werkt aan toekomstbestendige sportaccommodaties en sportparken, met een investeringsagenda voor verouderde accommodaties. Voor vervanging en vernieuwing wordt een afwegingskader opgesteld, zodat voor alle verenigingen een gelijk speelveld geldt en aanvragen eerlijk, transparant en consistent worden beoordeeld binnen de financiële mogelijkheden die er zijn. Daarbij wordt ook bekeken of en onder welke voorwaarden deprivatisering van sportaccommodaties wenselijk en noodzakelijk is.

1.2 Sport-en beweegnota

In de **Sport-en beweegnota 2021-2030** wordt gesproken over een **vitale sportvereniging**: een sportvereniging die in staat is om nu en in de toekomst de eigen sport(en) duurzaam te kunnen aanbieden en daarnaast haar maatschappelijke rol kan vervullen.

Een vitale vereniging heeft de volgende kenmerken:

- Financiën: gezonde positie, positief resultaat en een financieel plan
- Kader: gekwalificeerde trainers en voldoende vrijwilligers
- Beleid: meerjarenbeleidsplan, doelstellingen, jaarplan en interne samenwerking
- Accommodatie: in goede staat, voldoende beschikbaar en multifunctioneel
- Leden: er is sprake van een ledengroei of stabilisatie.

Eén van de ambities in de sport-en beweegnota gaat over **een duurzame sportinfrastructuur**: We streven naar een sport-en beweegklimaat dat functioneel, kwalitatief en duurzaam is. Op deze manier dagen we inwoners uit tot bewegen, gezonde keuzes en ontmoeting. Naast de sportaccommodaties hebben we oog voor een beweegvriendelijke openbare ruimte.

Belangrijk aandachtspunt bij deze ambitie is dat sportaccommodaties (meer) opengesteld moeten worden voor de omgeving, bijvoorbeeld door ze multifunctioneel in te richten of door het organiseren van laagdrempelige ontmoetingen.

Over de gemeentelijke rol en verantwoordelijkheid stelt de sport-en beweegnota dat de gemeente investeert in sportaccommodaties, maar dat ten aanzien van de prioritering **de volgende uitgangspunten** gehanteerd worden:

1. Multifunctioneel gebruik van alle (sport)accommodaties en sportparken.
2. Kostenefficiënt exploiteren en realisatie binnen bestaande budgetten.
3. Toepassen van duurzaamheidsmaatregelen, waar mogelijk in overeenstemming met MJOP en vervangingstermijnen.
4. Omgevingsvisie betrekken bij nieuwe ontwikkelingen.
5. Privatiseren van buitensportaccommodaties: geprivatiseerde verenigingen dragen zelf zorg voor veilig en goed onderhouden accommodaties.
6. Accommodaties zijn veilig en goed onderhouden. Om dit goed te kunnen beoordelen en, indien noodzakelijk, actualiseren we de MJOP's van geprivatiseerde accommodaties.

Het MJOP gebruiken we als leidraad voor het doen van onderhoud en vervanging op onze sportaccommodaties, waar indien noodzakelijk van afgeweken kan worden.

Andere **relevante punten uit de sport-en beweegnota** zijn:

- Sportverenigingen zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van hun accommodatie. Wij houden toezicht op de uitvoering in relatie tot veiligheid. Ten aanzien van het verduurzamen van sportaccommodaties in brede zin volgen we nieuwe ontwikkelingen, zodat we kansen kunnen benutten. Hierbij nemen we als gemeente de regierol en bepalen we de kaders. Bij nieuwe erfpachtafspraken onderzoeken we de haalbaarheid van nieuwe constructies.
- We sturen op multifunctioneel gebruik van (sport)accommodaties en onderzoeken, in samenwerking met onze uitvoerings- en maatschappelijke partners hoe en onder welke voorwaarden we dit met elkaar kunnen realiseren.

In Helmond zijn de buitensportverenigingen deels geprivatiseerd. Over het algemeen is de eigendomsverdeling als volgt:

- Grond van de buitensportaccommodatie is in eigendom van de gemeente Helmond.
- Clubhuizen en kleedkamers zijn in eigendom van de vereniging. De gemeente geeft de grond in gebruik door middel van erfpacht. Velden, verlichting, dug-out, hekwerken, terrein en parkinrichting zijn in eigendom van de gemeente Helmond. De gemeente verhuurt deze voorzieningen aan de sportvereniging.

Alleen de tennis, jeu-de boules, -en hockeyverenigingen zijn volledig geprivatiseerd.

1.3 Samen werken aan een sociale basis 2024-2028

We werken als gemeente, samen met de stad, aan een sterke sociale basis. We ondersteunen hiervoor onder andere de jeugdgezondheidszorg, wijkaccommodaties, jongerenwerk en sportverenigingen. Met het versterken van de sociale basis willen we de kansengelijkheid van inwoners vergroten. Dit doen we onder andere door te investeren in tastbare voorzieningen die het dagelijks leven raken: ontmoeting, onderwijs, sport, bewegen, recreatie e.d. De sportaccommodaties zijn hierbij zogenaamde omgevingshulpbronnen.

1.4 Aanpassing Accommodatiebeleid Wijkaccommodaties: afwegingskader (2024)

De gemeenteraad heeft op basis van het accommodatiebeleid wijkaccommodaties een afwegingskader vastgesteld. Aanleiding hiervoor waren de verzoeken om (extra) financiële ondersteuning van vrijwilligers of beheer of investeringen in gebouwen/nieuwbouw.

Doel blijft om wijkaccommodaties in te zetten als instrument voor beleid. Hierbij hoort het volgende afwegingskader:

- Investeren in mensen (vrijwilligers en beheer) en het bevorderen van multifunctioneel gebruik.
- Optimaliseren van de gebruiksmogelijkheden van de huidige wijkaccommodaties.
- Nieuw-of verbouw (multifunctionele) accommodaties indien noodzakelijk:
  - Op grond van groei inwoneraantal (schaalsprong)
  - Op grond van de bouwkundige staat
  - Op basis van tegengaan tweedeling en achterstanden én ongelijkheid wegwerken
  - Koppelkansen, investeren als zich kansen op andere domeinen of combinatie van voorzieningen voordien.

Op basis van dit kader bepalen we als gemeente de beleidskeuzes en de inzet van middelen voor wijkaccommodaties bij toekomstige ontwikkelingen en wensen.

1.5 Omgevingsvisie 2040

De **Omgevingsvisie** zet in op een gezonde en veilige stad. Helmond heeft een prettige en veilige (openbare) ruimte, die uitnodigt en stimuleert tot ontmoeten, spelen en bewegen. Onze sportaccommodaties zijn voor iedereen toegankelijk en verbinden jong en oud. Hierbij wordt opgemerkt dat in wijken met sociale uitdagingen de basisvoorzieningen zoals onder andere sport, zwaar belast worden. De (breedte)sportvoorzieningen zijn onderdeel van de basisvoorzieningen. Door het ruimtebeslag van sportvoorzieningen zijn niet alle sporten binnen 10 minuten per fiets bereikbaar. We richten ons als gemeente daarom op het realiseren van comfortabele en veilige (fiets)routes om sportparken onderling en met de wijken te verbinden. Tot slot stelt de Omgevingsvisie dat sportvoorzieningen toegankelijk en multifunctioneel bruikbaar zijn, waarbij hekken en afscheidingen tot een minimum worden beperkt. Daarnaast worden sportterreinen ook ingezet voor het realiseren van duurzaamheidsambities, zoals het tegengaan van hittestress, opvang van regenwater, duurzame opwekking en het vergroten van de biodiversiteit.

1.6 Begroting

De **begroting 2025** kent de volgende doelstellingen:

- Het vergroten van de bekendheid en toegankelijkheid van het sportaanbod in Helmond.
- Vitale en toekomstbestendige sportverenigingen door verenigingsondersteuning te optimaliseren en professionaliseren.

Verder staat in de begroting 2025 dat de sport-en beweegnota op het onderdeel sportaccommodaties wordt geactualiseerd. De mogelijkheden tot deprivatisering en onder welke voorwaarden dit zou kunnen plaatsvinden worden uitgewerkt. Op basis van dit kader wordt er een inventarisatie uitgevoerd naar nieuwbouw/verbouwbehoefte van de al uitgevoerde quickscan en wordt deze vertaald naar een meerjaren-investeringsprogramma sport.

In de **begroting 2026** wordt dit verder toegelicht als het opstellen van een afwegingskader dat richting geeft aan de vraag wanneer en onder welke voorwaarden de gemeente investeert in sportaccommodaties.

1.7 Duurzaamheid

We werken als gemeente aan een stad die alles heeft: plekken waar je kunt winkelen, sporten of ontmoeten, maar ook plekken waar je tot rust komt. We combineren gebouwen met groen in de stad. Door vervuilende gassen is de aarde langzaam aan het opwarmen. Dit merken we aan het weer dat extremer wordt. De zomers worden heter en regenbuien steviger. In Helmond maken we onze omgeving daarom klaar voor dit veranderd klimaat. Dit doen we samen met onze inwoners, bedrijven en partners in de stad. Het is onze ambitie om in 2035 klimaatneutraal te zijn: we willen dan samenleven zonder schade aan het klimaat. We zetten daarom in op:

- Energieverbruik verminderen en duurzame energie gebruiken
- Duurzame verwarming in onze huizen en gebouwen
- Vergroenen van onze stad
- Samenwerking met partners in de stad

1.8 Nota Lening- en garantiebeleid 2026

Deze nota vormt de beleidsbasis voor de afweging van de verschillende financieringsinstrumenten.

Belangrijke uitgangspunten uit deze nota zijn:

- De gemeente hanteert een ‘nee-tenzij’-beleid bij financiering.
- De gemeente treedt alleen op als financier als:
  - er een publiek belang is
  - geen andere financieringsmogelijkheden beschikbaar zijn
- Alternatieven (zoals waarborgfondsen) moeten eerst benut worden.

De voorkeursvolgorde vanuit het beleid is:

- Garantie boven lening.
- Gemeente is geen bancaire instelling en moet dat ook niet willen zijn.

1.9 Wettelijke kaders

Vanuit de overheid zijn er diverse kaders en richtlijnen bepaald, die aangeven hoe een gemeente om moet gaan met het verhuren (of verkopen) van vastgoed. Het gaat hier om de volgende relevante kaders en richtlijnen:

- **Didam-arrest:** De Hoge Raad heeft in het Didam-arrest bepaald dat de overheid bij de verkoop of verhuur van vastgoed iedereen een gelijke kans moet geven. Dit betekent dat vastgoed niet zomaar aan één partij mag worden verhuurd (of verkocht) zonder een open en eerlijke procedure. Dit is belangrijk voor dit afwegingskader, omdat het zorgt voor gelijke kansen en transparantie bij de uitgifte van gemeentelijk vastgoed.
- **Wet Markt en Overheid**: Deze wet waarborgt een gelijk speelveld tussen overheden en private ondernemingen, zodat ongelijke concurrentie wordt voorkomen.

Bijlage 2: Beslisboom afwegingskader sportaccommodaties Helmond

Zelfstandigheid van sportverenigingen staat voorop. De gemeente ondersteunt waar nodig en mogelijk. Dit gaat via de volgende route waarbij geldt dat als de eerste stap geen uitkomst biedt, zij doorgaat naar de volgende stap.

Stap 1: De vereniging wordt geacht eerst zelf te voorzien in de financieringsbehoefte.

Stap 2: De vereniging vraagt een externe financiering aan, zoals een lening bij een bank en indien nodig garantstelling bij Stichting Waarborgfonds Sport voor een bedrag tot € 100.000.

Stap 3: De vereniging vraagt een garantstelling of gemeentelijke lening aan volgens de geldende nota lening- en garantiebeleid. Het gaat hierbij om investeringsopgaven meer dan € 100.000. Daarnaast zal Stichting Waarborgfonds Sport ook voor een deel garant staan.

Stap 4: De vereniging doorloopt het afwegingskader sportaccommodaties, waarbij deprivatisering een voorwaarde is.

Het afwegingskader sportaccommodaties geldt alleen voor financieringsvragen ten aanzien van **nieuwbouw en grootschalige renovaties**. Als er financiële ondersteuning van de gemeente wordt ingezet, betekent dit dat er sprake is van deprivatisering en gaat het eigendom van de vereniging over naar de gemeente.

Op basis van drie toetsen (paragraaf 3.1 t/m 3.3 in het afwegingskader) doorloopt de gemeente samen met de vereniging een stapsgewijs afwegingsproces. Hierbij wordt eerst de haalbaarheid en noodzaak van de accommodatie beoordeeld, daarna de vitaliteit van de vereniging en tot slot de maatschappelijke functie van de accommodatie. Ondersteuningsvragen van verenigingen die alle stappen positief doorlopen, worden voorgelegd aan het College van B&W en de gemeenteraad met de vraag om een besluit te nemen over de mogelijke ondersteuning van de vereniging.

Binnen dit afwegingskader dienen zowel de vereniging als de gemeente informatie aan te leveren. De vereniging levert alle benodigde stukken voor toets 1A, 1B, 2, 3A en 3B aan en de gemeente voor toets 1C.

Toets 1. De accommodatie

A. Financieel (aanlevering door vereniging)

- **Kosteninzicht/financieel plan.** Overzicht van eerste inschatting van de totale kosten en benodigde ondersteuning van de gemeente.

Onderdeel	Doel	Onderbouwing	Beoordeling
Kosteninzicht	Inzicht verkrijgen in de totale investeringsopgave.	Financieringsmatrix / business case	**Voldoende:** compleet en realistisch inzicht **Onvoldoende**: geen compleet en realistisch kostenoverzicht

Uitkomst

Stap 1. Knock-out criterium:

- Kosteninzicht moet altijd voldoende zijn. Bij onvoldoende: proces stopt, eerst uitwerken financieel plan.

Toelichting:

- Kosteninzicht onvoldoende: business case verder uitwerken met realistische begroting.

B. Ruimtelijk en technisch (aanlevering door vereniging)

- ***Recent MJOP en/of Conditiemeting volgens NEN 2767***. Op basis van de MJOP wordt de noodzaak tot renovatie of nieuwbouw onderbouwd.
- ***Omgevingsplan***. Toetsen of het plan past binnen de regels van het Omgevingsplan.

Onderdeel	Doel	Onderbouwing	Beoordeling
MJOP	Inzicht in staat accommodatie en noodzaak ingreep.	MJOP en een conditiemeting volgens NEN 2767 (maximaal 3 jaar oud).	**Voldoende**: actueel MJOP en conditiemeting (NEN 2767) aanwezig en noodzaak onderbouwd. **Onvoldoende**: geen MJOP en conditiemeting (NEN 2767) aanwezig of geen onderbouwing noodzaak.
Omgevingsplan	Planologische haalbaarheid.	Ruimtelijke onderbouwing/ toets Omgevingsplan.	**Voldoende**: plan past binnen Omgevingsplan. **Onvoldoende**: niet passend/onzeker.

Uitkomst

Stap 1. Knock-out criterium:

- MJOP en conditiemeting volgens NEN 2767 is verplicht en bepalend: geen MJOP of geen onderbouwing noodzaak: proces stopt, ondersteuningsvraag wordt verder niet in behandeling genomen.

Stap 2. Integrale beoordeling:

- Alle relevante onderdelen voldoende: door naar stap 1C.
- 1 of meer onderdelen onvoldoende: aanpassen en herbeoordeling nodig.

Toelichting:

- MJOP/conditiemeting onvoldoende: MJOP/conditiemeting laten opstellen/actualiseren om noodzaak aan te tonen.
- Omgevingsplan onvoldoende: Indien mogelijk plan aanpassen. Als dit niet mogelijk is, stopt het proces.

C. Functioneel en maatschappelijk gebruik (aanlevering door gemeente)

- ***Voorzieningenaanbod in de omgeving***. Analyse van het voorzieningenaanbod in de omgeving (vergelijkbare accommodaties binnen ±20 minuten/3-4 kilometer fietsen). Hierbij wordt getoetst of er vergelijkbare voorzieningen in de nabije omgeving zijn, deze voorzieningen voldoende capaciteit hebben en of samenwerking of medegebruik mogelijk is.
- ***Demografische ontwikkelingen***. Toetsen van demografische ontwikkelingen (groei/krimp doelgroep, ontwikkelingen binnen de Schaalsprong).

Criterium	Doel	Onderbouwing	Beoordeling
Voorzieningenaanbod	Inzicht in noodzaak t.o.v. bestaand aanbod.	Overzicht accommodaties en vergelijkbare sporten in de nabije omgeving.	**Voldoende:** er is geen sprake van overaanbod en bestaande voorzieningen kunnen niet in de behoefte voorzien (b.v. vanwege beperkte capaciteit, doelgroep, kwaliteit of bereikbaarheid). **Onvoldoende**: overaanbod of bestaande voorzieningen kunnen in behoefte voorzien.

Criterium	Doel	Onderbouwing	Beoordeling
Demografische ontwikkelingen	Inzicht in toekomstige vraag.	Demografische prognoses. Woningbouwplannen. De Schaalsprong.	**Voldoende**: stabiele of groeiende doelgroep. **Onvoldoende**: krimpende of onvoldoende aanwas.

Uitkomst

Stap 1: Integrale beoordeling:

- Beide onderdelen voldoende: door naar toets 2.
- Onderdeel voorzieningenaanbod onvoldoende: optimaliseren en alternatieven verkennen, zoals samenwerking en clustering. Daarna herbeoordeling.
- Beide onderdelen onvoldoende: proces stopt, ondersteuningsvraag wordt niet verder in behandeling genomen.

Toelichting:

- Als er sprake is van overaanbod of onvoldoende onderscheidend vermogen ten opzichte van bestaande voorzieningen in de nabije omgeving, wordt eerst onderzocht of clustering of beter gebruik van bestaande accommodaties mogelijk is.
- Als de doelgroep naar verwachting sterk krimpt en er geen duidelijke actuele behoefte is, wordt de ondersteuningsvraag heroverwogen.

Toets 2: Vitaliteit van de vereniging

- **Ledenaantal**. Toets op ledenontwikkeling (afname, stabiel of groei in de afgelopen vijf jaar), leeftijdsopbouw (eenzijdige opbouw met bijvoorbeeld alleen senioren of jeugd of evenwichtige opbouw) en de verhouding tussen in-en uitstroom.
- **Bestuur en organisatie**. Toets op bestuurssamenstelling (volledig bestuur met minimaal voorzitter, secretaris en penningmeester en inzicht in de gemiddelde zittingstermijn)
- **Vrijwilligers.** Toets op aantal vrijwilligers (en de ontwikkelingen hierin) en vrijwilligersbeleid (met aandacht voor werving, behoud en taakverdeling), aantal openstaande vacatures, bezetting van de commissies.
- **Financiën**. Er is sprake van een sluitende en transparante meerjarenbegroting en er zijn reserves opgebouwd.
- **Beleid en strategie**. Toets op actueel vastgestelde visie (maximaal 3-5 jaar oud) met duidelijke en concrete ambities ten aanzien van ledenontwikkelingen, accommodatie en maatschappelijke rol. Dit is uitgewerkt in bijvoorbeeld jaarplannen met concrete activiteiten en monitoring van de voortgang. Het is duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is en de ALV is akkoord met de visie.
- **Sportiviteit, gezondheid en respect**. Toets op duidelijke vastgestelde gedragsregels, aandacht voor veiligheid (bijvoorbeeld door vertrouwenspersoon of protocol meldingen), er worden VOG's gevraagd waar nodig, beleid en aandacht voor integriteit en veilig clubklimaat, trainingen voor vrijwilligers op deze thema's, aandacht voor de gezonde kantine.

Criterium	Doel	Onderbouwing	Beoordeling
Ledenaantal*	Inzicht in de ontwikkeling en toekomstbestendigheid van het ledenbestand.	Ledenoverzicht afgelopen 5 jaar. Ledenbestand (leeftijd en aantal). Jaarcijfers instroom/ uitstroom.	**Voldoende**: ledenbestand is stabiel of groeit, leeftijdsopbouw is evenwichtig (passend bij de sport), de instroom compenseert de uitstroom. **Onvoldoende:** ledenbestand krimpt structureel, leeftijdsopbouw is eenzijdig (niet passend binnen de sport), de uitstroom is structureel groter dan de instroom.
Bestuur en organisatie	Inzicht in de bestuurlijke draagkracht van de vereniging.	Organogram. Invulling bestuursfuncties en zittingsduur.	**Voldoende**: bestuur is voldoende (minimaal 3) bezet, taken en verantwoordelijkheden zijn belegd. **Onvoldoende**: bestuur is onvoldoende bezet.
Vrijwilligers	Inzicht in de organisatorische draagkracht van de vereniging.	Overzicht vrijwilligers (functies aantal en leeftijd). Overzicht vacatures en duur van invulling. Beleid vrijwilligers.	**Voldoende**: commissies zijn voldoende bezet, er is actief beleid op vrijwilligersinzet. **Onvoldoende**: commissies zijn onderbezet, vereniging is sterk afhankelijk van enkele personen, er is geen actief beleid.

Criterium	Doel	Onderbouwing	Beoordeling
Financiën	Inzicht in financiële stabiliteit en het vermogen om tegenvallers op te vangen.	Sluitende meerjarenbegroting (2-3 jaar), exclusief benodigde investering. Reserves. Toets door financiën gemeente Helmond.	**Voldoende**: er is een sluitende en transparante meerjarenbegroting, er zijn reserves aanwezig en een toets door financiën gemeente Helmond. **Onvoldoende**: geen sluitende meerjarenbegroting, ontbreken van reserves of financiële positie is onvoldoende onderbouwd.
Beleid en strategie	Inzicht in koers vereniging en het vermogen om gericht op de toekomst te sturen.	Beleidsplan, jaarplannen met concrete activiteiten.	**Voldoende**: actueel en vastgesteld beleidsplan, gedragen door de ALV. **Onvoldoende**: beleid ontbreekt, is verouderd of onvoldoende concreet uitgewerkt.
Sportiviteit, gezondheid en respect	Inzicht in sociale veiligheid en kwaliteit van het verenigingsklimaat.	Gedragsregels/VOG. Actieve deelname aan initiatieven zoals bijvoorbeeld Veilige club van NOC*NSF.	**Voldoende**: gedragsregels, veiligheid en integriteit zijn aantoonbaar geborgd of dit proces loopt en er is actieve aandacht voor een veilig en gezond clubklimaat. **Onvoldoende**: beleid of maatregelen rond veiligheid, integriteit en gezondheid ontbreken of zijn onvoldoende uitgewerkt.

Uitkomst

Stap 1. Knock-out criterium:

- Geen positief advies financiën: proces stopt, eerst financiële situatie verbeteren.

Stap 2. Integrale afweging

- Alle onderdelen voldoende: door naar toets 3.
- 1 onderdeel onvoldoende: gerichte verbetermaatregel inzetten. Daarna herbeoordeling.
- Meerdere onderdelen onvoldoende: plan van aanpak opstellen voor verbetering vitaliteit, implementeren en evalueren. Daarna herbeoordeling. Hierbij kan de verenigingsondersteuner helpen.

* *Het ledenaantal verschilt per sport. Van belang is dat een vereniging voldoende omvang moet hebben om financieel en organisatorisch gezond te kunnen functioneren. Hiervoor is een stabiel of groeiend ledenbestand belangrijk.*

Bij het beoordelen van het aantal leden geldt het volgende uitgangspunt: De vereniging beschikt over voldoende leden om haar sportaanbod duurzaam te organiseren. Als richtlijn geldt een minimum van 75 leden, tenzij de vereniging kan aantonen dat zij vanwege de aard van de sport, regionale functie of aantoonbaar groeiperspectief duurzaam levensvatbaar is.

Toets 3: Maatschappelijke functie

A. Samenwerking en netwerk. De vereniging werkt samen met minimaal twee maatschappelijke partners, onderwijsinstellingen, welzijnsorganisaties of andere (sport)verenigingen. Deze samenwerking blijkt uit aanbod van gezamenlijke activiteiten (minimaal twee per jaar) of structurele afspraken en samenwerkingsverbanden.

B. Toekomstplan multifunctionele sportaccommodatie. Toetsen op huidig en toekomstig multifunctioneel gebruik, programmering van activiteiten, doelgroepen en maatschappelijk effect.

Criterium	Doel	Onderbouwing	Beoordeling
Samenwerking en netwerk	Inzicht in de mate waarin de vereniging actief samenwerkt.	Overeenkomsten/ samenwerkingsafspraken. Overzicht gezamenlijke activiteiten.	**Voldoende**: minimaal 2 structurele samenwerkingspartners met afspraken. **Onvoldoende**: er zijn te weinig of geen structurele samenwerkingspartners.

Criterium	Doel	Onderbouwing	Beoordeling
Toekomstplan multifunctionele sportaccommodaties.	Inzicht in de maatschappelijke meerwaarde en het toekomstig gebruik van de accommodatie.	Toekomstplan met: - Inzet op groei/stabilisatie leden - Invulling multifunctioneel gebruik - Invulling gebruik accommodatie en betrokken partners - Programmering activiteiten en medegebruik - Rol vrijwilligers en andere organisaties - Concrete ideeën open sportpark - Ruimtelijke randvoorwaarden indien van toepassing (bereikbaarheid, parkeren en verkeersveiligheid)	**Voldoende**: concreet en onderbouwd plan waarin de genoemde punten zijn uitgewerkt. **Onvoldoende**: plan ontbreekt, onvoldoende concrete uitwerking.

Uitkomst

Stap 1. Integrale afweging:

- Alle onderdelen voldoende: afwegingskader is afgerond, inzet bestuurlijk vervolg.
- 1 onderdeel onvoldoende: verbeteren en aanvullen waar nodig (zoals netwerk versterken toekomstplan concretiseren). Daarna herbeoordeling.
- Beide onderdelen onvoldoende: heroriëntatie op maatschappelijke functie en positie van de vereniging.

Vervolgproces na toetsing
De drie toetsen (accommodatie, vitaliteit en maatschappelijke waarde) beoordelen we op basis van bovenstaande criteria waarbij er steeds voldoende of onvoldoende kan worden behaald. Na elke toets vindt er een integrale afweging plaats om te bepalen of de stap naar de volgende toets kan worden gezet of dat er eerst aanpassingen moeten worden gedaan of er andere maatregelen genomen moeten worden.

Op het moment dat de vereniging op alle punten een voldoende behaalt start de gemeente een bestuurlijk proces waarin college en de raad wordt gevraagd om een besluit te nemen over de ondersteuning van de vereniging. Hierbij is financiële steun niet direct een zekerheid. Dit is een integrale bestuurlijke afweging waarbij onder andere de financiële beschikbare ruimte van de gemeente een rol speelt. Daarbij betekent dit ook dat bij een positief besluit van de gemeenteraad de deprivatiseringslijn wordt ingezet. De gemeente kan alleen financieel bijdragen aan accommodaties als ze de accommodatie in eigendom neemt.

Bijlage 3: Visuele beslisboom

BESLISBOOM AFWEGINGSKADER SPORTACCOMMODATIES

FINANCIERINGSROUTE

1 **Kan de vereniging de investering zelf financieren?**
De vereniging voorziet eerst zelf in de financieringsbehoefte.

NEE

2 **Is externe financiering mogelijk?**
Lening bij een bank; zo nodig garantstelling door Stichting Waarborgfonds Sport voor een bedrag tot € 100.000.

NEE

3 **Past de vraag binnen het gemeentelijke lening- en garantiebeleid?**
Garantstelling of gemeentelijke lening voor investeringsopgaven boven € 100.000, waarbij Stichting Waarborgfonds Sport mede garant staat.

GEEN UITKOMST

4 **Doorloop het afwegingskader sportaccommodaties**
Alleen voor nieuwbouw of grootschalige renovatie. Deprivatisering is een voorwaarde.

TOETS 1
De accommodatie

1A. Financieel
Overzicht van eerste inschatting van de totale kosten en benodigde ondersteuning van de gemeente.
→ ONVOLDOENDE: Proces stopt: financieel plan uitwerken

1B. Ruimtelijk en technisch
Noodzaak tot renovatie of nieuwbouw technisch (MJOP) en ruimtelijk (omgevingsplan) onderbouwd.
→ ONVOLDOENDE: Aanpassen en herbeoordelen

1C. Functioneel en maatschappelijk gebruik
Analyse van het voorzieningenaanbod in de omgeving en toetsen van demografische ontwikkelingen.
→ ONVOLDOENDE: Optimaliseren / alternatieven verkennen of proces stopt

TOETS 2
Vitaliteit vereniging

Toets aan de hand van de zes onderdelen
• Ledenaantal en ontwikkeling • Bestuur en organisatie • Vrijwilligers
• Financiën • Beleid en strategie • Sportiviteit, gezondheid en respect

- GEEN POSITIEF FINANCIEEL ADVIES: Proces stopt; eerst financiële situatie verbeteren
- ÉÉN ONDERDEEL ONVOLDOENDE: Gerichte verbetermaatregel; daarna herbeoordeling
- MEERDERE ONDERDELEN ONVOLDOENDE: Plan van aanpak uitvoeren, evalueren en daarna herbeoordelen

TOETS 3
Maatschappelijke functie

3A. Samenwerking en netwerk
Minimaal twee structurele samenwerkingspartners met afspraken

3B. Toekomstplan multifunctionele sportaccommodatie
Concreet plan voor inzet op groei/stabilisatie leden, gebruik, programmering, partners, vrijwilligers, open sportpark en randvoorwaarden

- 1 onvoldoende → verbeteren en herbeoordelen
- Beide onvoldoende → heroriëntatie maatschappelijke functie en positie

ALLE ONDERDELEN VOLDOENDE

Wanneer de vereniging alle onderdelen van het afwegingskader met een voldoende heeft doorlopen, wordt de ondersteuningsvraag voorgelegd aan het college van B&W en de gemeenteraad. Financiële ondersteuning is daarbij afhankelijk van een positief besluit van de gemeenteraad en de beschikbare financiële middelen van de gemeente.